

Rekensprint

Rekensprint biedt oefenmateriaal voor het automatiseren van de basisvaardigheden. Het materiaal is in te zetten als langdurige remediërende aanpak, als aanvulling op de automatiseringslijn van de rekenmethode of als oefenmoment bij de steentjes van het Bareka rekenmuurtje. Oefenen kan individueel, in groepjes of klassikaal.

TEKST BRONJA VERSTEEG

Het foutloos en vlot uitrekenen van de basisvaardigheden is een belangrijke voorwaarde om complexere bewerkingen met grotere getallen uit te kunnen rekenen. Dit automatiseringsproces vraagt om veel korte oefenmomenten. *Rekensprint* biedt materiaal voor deze oefenmomenten. Er is een automatiseringsserie aangevuld met een online oefenomgeving en een getalbegripserie met instructies met materialen en inoefening.

DE AUTOMATISERINGSSERIE

De automatiseringsserie bestaat uit vier delen:

- **Rekensprint Start** voor het automatiseren van de basisvaardigheden tot en met 20 (binnen het tiental). Getalbegrip en tellen tot 20, de splitsingen en optellen en

afrekken tot 10 en 20 (zonder overschrijding) worden geoefend.

- **Rekensprint Basis** voor het automatiseren van de basisvaardigheden tot 100. Getalbegrip en tellen tot en met 100 en 1000 en het optellen en aftrekken tot en met 100 via de rijgstrategie komen aan de orde. Daarnaast het vermenigvuldigen, delen en het klokkijken. Het memoriseren van het rekenen tot 10 en 20 (binnen het tiental) komt hierin terug.
- **Rekensprint Extra** voor het automatiseren van de basisvaardigheden tot 1000. Het rekenen tot en met 1000 met nadruk op het vermenigvuldigen en delen. Daarnaast het tellen en getalbegrip tot en met 10.000, het uit het hoofd optellen en aftrekken en het analoog en digitaal klokkijken.
- **Rekensprint 1F**, automatiseren van basisvaardigheden tot

referentieniveaus 1F: getalbegrip met getallendictees met positie-schema's, optellen en aftrekken tot 1.000.000, vermenigvuldigen, delen, verhoudingen, breuken, procenten, kommagetallen, metriek stelsel en tijdrekenen.

Elk deel bestaat uit een plastic bak met 40 weekkaarten, een handleiding en doosjes met gekleurde sprintkaartjes. Op de voorkant van het sprintkaartje staat een som en op de achterkant het antwoord en een eventuele strategie of procedure. De kleur van de kaartjes verwijst naar het doel. Het materiaal ziet er overzichtelijk, laagdrempelig en aantrekkelijk uit. Het aanbod bij een langdurige remediërende aanpak is beschreven op 40 weekkaarten. Op de weekkaarten staan de doelen en een korte beschrijving van de

Leerlingen

Anne Schoolsupport (leerling)	
Bouwienke Schoolsupport (leerling)	
Joschi Schoolsupport (leerling)	
Martijn Schoolsupport (leerling)	
Maurice Schoolsupport (leerling)	
Paulen Schoolsupport (leerling)	
Wouter Schoolsupport (leerling)	

Aan de slag met...

Rekenen

Tijdlijn

Filter (1/5)

De tijdlijn van *Rekensprint Online*

oefeningen. De oefeningen zijn opgebouwd van eenvoudige naar moeilijker somtypen en de sommen moeten steeds sneller uitgerekend worden. Per dag zijn drie tot vier oefeningen gepland voor twaalf tot vijftien minuten oefentijd. Met de kaartjes kunnen ook losse doelen of de steentjes van het Bareka rekenmuurtje geautomatiseerd worden. In de handleiding is een diagnostisch rekenonderzoek, een instapschema, een toetsoverzicht, registratieformulier en een aftekenschema opgenomen. Alle rekendoelen van de automatiseringsserie zijn ook als online leeractiviteit beschikbaar.

DE GETALBEGRIJSERIE

De getalbegripserie bestaat ook uit vier delen:

- **Rekensprint Getalbegrip tot en met 10:** tellen, overzien en vergelijken van hoeveelheden, de getsymbolen en handelend rekenen tot en met 10.
- **Rekensprint Getalbegrip tot en met 20:** getalbegrip en het automatiseren van de sommen tot en met 20.

- **Rekensprint Getalbegrip tot en met 100:** de betekenis van plus- en minsoorten en de strategieën met en zonder overschrijding tot 20 en 100.
- **Rekensprint Getalbegrip en bewerkingen tot en met 1000:** de rijgstrategie en het rekenen met analogie, het afronden van getallen, vermenigvuldigen en delen en het cijferen.

De getalbegripserie beperkt zich dus niet tot oefenen van het getalbegrip alleen, maar biedt ook de bewerkingen aan. Elk deel bestaat uit een plastic bak met rekenmaterialen, zoals MAB-materiaal, breekblokjes, plaats-waardekaartjes, geld en dobbelstenen. In de bak zitten daarnaast 20 dagkaarten en 26 kopieerkaarten die gebruikt worden bij de instructie en oefeningen. Op de kaarten moet bijvoorbeeld

materiaal neergelegd worden, getallen op een getallenlijn geplaatst worden en sommen uitgerekend worden. Door de kaarten te kopiëren en lamineren, kunnen deze kaarten als wisbordje meerdere lessen gebruikt worden.

De instructies zijn beschreven op dagkaarten en lopen op in moeilijkheidsgraad. De leerlingen krijgen de eerste dag

instructie, waarna de oefeningen die week met andere getallen nog drie keer herhaald worden. Als de basisstrategie beheerst wordt, kan desgewenst ook de variastrategie aangeboden worden.

In de handleiding is een instapschema, een diagnostisch onderzoek, een registratieblad, een aftekenblad en een sommendocument opgenomen met meer oefensommen bij de dagkaarten.

Rekensprint
Online is sinds dit
jaar nieuw

Alle onderdelen van *Rekensprint*

REKENSPRINT ONLINE

In *Rekensprint Online*, dat sinds dit schooljaar nieuw is, kan zelfstandig, begeleid of klassikaal geoefend worden met de onderdelen van *Rekensprint automatiseren*.

In de klassikale oefensessies zien de leerling de som op het digibord en oefenen deze met verschillende werkvormen, zoals het gezamenlijk hardop verwoorden en het schrijven van het antwoord op een wisbordje. Het is belangrijk dat de leerkracht bij klassikale activiteiten in de gaten houdt dat alle leerlingen rekenen en niet meeliften met hun klasgenoten. Zwakke rekenaars kunnen bij moeilijke klassikale oefeningen in tweetallen met de sprintkaartjes verder werken.

In de *Rekensprint Online*-omgeving kunnen leerlingen ook individueel oefenen. De sprintkaartjes zijn omgezet naar online sommen waarbij het antwoord door de leerling ingevoerd of ingesproken kan

worden. Nieuwe oefeningen worden automatisch klaargezet en de oefentijd kan worden ingesteld.

De leerkracht krijgt op het dashboard een tijdlijn met de resultaten van de oefensessies te zien.

INSTAPNIVEAU BEPALEN

De leerkracht of remedial coach bepaalt de instap in *Rekensprint* op basis van de beginsituatie van de leerling. De Cito LOVS, Bareka online screening, TTA en de methodegebonden toetsen kunnen hierbij als bron gebruikt worden. Binnen *Rekensprint* is ook een diagnostisch rekengesprek opgenomen. Het rekengesprek wordt individueel afgenomen en bestaat uit korte opgaven bij de rekendoelen. Afname duurt

tussen de 30 tot 60 minuten. De leerkracht bepaalt of de leerling de opdrachten vlot en goed uitvoeren. Hier zijn alleen algemene richtlijnen voor en dit vraagt van de leerkracht didactische kennis om te bepalen of de juiste strategie gebruikt wordt. Op basis van de score op de verschillende onderdelen wordt verwezen naar de desbetreffende dagkaarten (getalbegripserie) en weekkaarten (automatiseringsserie).

BEGELEIDING

De handleiding van de automatiseringsserie geeft aan dat de begeleider geen didactische achtergrond hoeft te hebben om te kunnen oefenen met de leerling. Oefenmomenten kunnen op school plaatsvinden, maar ook thuis met ouders of online.

De sprintkaartjes met sommen worden als visuele ondersteuning gebruikt. De begeleider laat het kaartje zien, noemt de opdracht of

de som en kan het antwoord met de strategiestappen op de achterkant van het kaartje meelesen. Na de oefening worden de kaartjes die aarzelend of fout werden beantwoord nog een keer aangeboden. De sommen worden de dagen en weken erna verschillende keren geoefend.

De getalbegripserie vraagt rekeninhoudelijke kennis van de begeleider. De begeleider geeft instructie op strategiegebruik, soms ook met concreet rekenmateriaal. De werkwijze staat in grote lijnen beschreven in de handleiding. Op de dagkaarten staan de opdrachten bij de materialen, dit zijn beschrijvingen van de activiteit. Er zijn geen observatiepunten of aandachtspunten beschreven die helpen bij het bepalen of een doel bereikt is.

VOORTGANG

Als er geoefend wordt met een ouder of tutor is het belangrijk dat de leerkracht zicht houdt op de voortgang. Er zijn verschillende formulieren waarop genoteerd kan worden wie waarmee geoefend heeft. Een ouder of tutorleerling heeft geen zicht op de beheersing van de deelstappen van een procedure of op de voortgang. In de praktijk worden knelpunten vaak niet herkend en gemeld. Als er gewerkt wordt met een tutor is het de bedoeling dat de remedial coach na 10 en 20 weken opnieuw een deel van het diagnostisch rekengesprek afneemt om de voortgang in kaart te brengen, zicht te houden op strategiegebruik, eventueel instructie te geven en plannen bij te stellen. Leerlingen die digitaal oefenen, worden gevolgd via het dashboard. De voortgang op de leerlijnonderdelen en de rekenmuur worden met kleuren zichtbaar gemaakt. Ook hier is het belangrijk zicht te houden op strategiegebruik.

Voor de begeleider of tutor is er een registratieblad om de voortgang bij

te houden. In *Rekensprint Online* gebeurt dit via het dashboard.

GEbruikerservaring 1

Ina Kok is docent Rekenen op de Pabo en heeft ervaring als remedial teacher en rekenspecialist in het basisonderwijs.

Kok maakte veel gebruik van *Rekensprint automatiseren Basis*. Ze vertelt dat de materialen een duidelijke structuur hebben en dat er veel herhaling en afwisseling mogelijk is. Ze gebruikte de doelen van het Bareka rekenmuurtje als uitgangspunt. Een kwartier oefenen is voor de leerlingen overzichtelijk en goed vol te houden. Werken zonder papier is fijn, omdat ze direct feedback krijgen. Online is deze feedback alleen op het antwoord.

Kok heeft het rekenonderzoek regelmatig gebruikt en op basis van de resultaten de instap bepaald. De instructie geeft ze met een eigen werkwijze in de RT-sessies, de kaartjes van *Rekensprint* gebruikte ze voor inoefenen.

Ouders kunnen, mits goed geïnstrueerd, goed helpen bij het oefenen. Het is belangrijk dat de begeleider zicht houdt op beheersing van de doelen en strategieën, wanneer instructie nodig is en de motivatie als er thuis geoefend wordt.

GEbruikerservaring 2

Caroline Zoomers is rekencoördinator en remedial teacher op basisschool Sint Jozef in Oudewater. Zoomers werkt met *Rekensprint automatiseren Basis* en deelt de leerlingen in op basis van de Bareka-screening. Als ze de doelen op power (procedure) beheersen en de speed niet, dan kunnen ze de doelen met *Rekensprint* automatiseren. Het diagnostisch rekengesprek gebruikt ze niet. Het kost veel tijd en de informatie is vaak al beschikbaar uit Bareka en methodegebonden toetsen.

Zoomers gebruikt de weekkaarten

Het dashboard van *Rekensprint Online*

en vertelt dat het materiaal makkelijk in te zetten is, ook met stagiairs en ouders. Bij het oefenen in groepjes is het aantal opgaven wat weinig. Door de mondelinge oefeningen is er niet altijd voldoende zicht op strategiegebruik. De formulieren waarop kinderen bijhouden welke oefeningen ze hebben gedaan, worden gebruikt. Als buiten de groep geoefend wordt, is de terugkoppeling naar de leerkracht een aandachtspunt.

BRONJA VERSTEEG

is eigenaar van Rekenkracht en ondersteunt scholen en onderwijsprofessionals bij de versterking van het rekenen-wiskundeonderwijs (www.rekenkracht.com)

Reactie van de uitgever

Simon van der Sluijs, directeur en ontwikkelaar bij Schoolsupport: 'Door *Rekensprint Online* zien we nieuwe gebruiksmogelijkheden ontstaan, zoals de oefenprogramma's die je per rekenmuursteentje klaar zet. *Rekensprint* verkleint grote rekenachterstanden van leerlingen door opbouw, herhaling, strategieoefening en het dagelijks oefenen. Daarbij is de dagelijkse oefening met strategiestappen belangrijker gebleken dan herhaalde instructie. En daarom is feedback naar aanleiding van één oefenmoment minder relevant: morgen wordt er weer geoefend. Deze beschrijving geeft een goed beeld van de remediërende mogelijkheden.'

Op de hoogte blijven van de ontwikkelingen in het basisonderwijs?

Neem een abonnement op JSW

JSW

nr 9
Mei
2020

Ontvang 10 x JSW

JSW lezen op
tablet en pc

Voor
slechts
€79,95 per
jaar

Studenten
ontvangen
50%
korting

Krijg toegang
tot het digitaal
archief
(>1.000 artikelen)

Debatteren
om te leren
Selectief mutisme: wat
als een kind niet praat?
Interview
Ronald Heidanus

Betrokken bij wereld- problemen

Meer weten?
Ga naar www.jsw.nl of
bel 088-2266692